

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

ויקרא פרק כה'

(נג) בְּשִׁכִּיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא יִרְדְּנוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיהָ: (נג) בְּשִׁכִּיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא יִרְדְּנוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיהָ: (נג) כְּאֵגִיד שָׁנָא בְּשָׁנָא יְחִי עִמֶיהָ לֹא יִפְלֹחַ בֵּיהּ בְּקִטְיוֹ לְעֵינֶיהָ: (נד) וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶיהָ וַיֵּצֵא בְּשָׁנַת הַיָּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ: (נד) וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶיהָ וַיֵּצֵא בְּשָׁנַת הַיָּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ: (נד) וְאִם לֹא יִתְפָּרֵק בְּאֵלָיו וַיִּפּוֹק בְּשִׂמְאָ דְיֻבְלָא הוּא וּבָנָוֵיהּ עִמֶיהָ:

(נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (נה) אֲרִי דִלִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי אֲנִי דִי אֲפִקִית יְתֵהוֹן מֵאֶרְעָא דְמִצְרַיִם אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

כו (ס) לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים וּפְסָל וּמִצֵּבָה לֹא תִקִּימוּ לָכֶם וְאָבֵן מִשְׁפִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ס) לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים וּפְסָל וּמִצֵּבָה לֹא תִקִּימוּ לָכֶם וְאָבֵן מִשְׁפִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ס) לֹא תַעֲבֹדוּן לְכוּן וְצִלָּם וְקִמָּא לֹא תִקִּימוּן לְכוּן וְאָבֵן סִגְרָא לֹא תִתְּנוּן בְּאֶרְעֵכוּן לְמִסְגַּד עֲלֶיהָ אֲרִי אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

(ב) אֵת שְׁבַת־תִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי יְהוָה: (ב) אֵת שְׁבַת־תִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי יְהוָה: (ב) יֵת יוֹמֵי שְׁבִיָּא דִלִי תִסְרוּן וּלְבֵית מִקְדָּשֵׁי תִהוֹן דְּחִלִין אָנָּא יְיָ:

כס"י

על השביעית סופו למכור מטלטליו לכך סמך לה וכי תמכרו ממכר (מה כתיב ביה או קנה מיד וגו' דבר הנקנה מיד ליד) לא חזר בו סוף מוכר אחוזתו לא חזר בו סוף מוכר את ביתו לא חזר בו סוף ליה זרביית כל אלו האחרונות קשות מן הראשונות לא חזר בו סוף מוכר את עצמו לא חזר בו לא ליו לישראל אלא אפילו לנכרי: ואבן משכית – לשון כסוי כמו (שמות לג) ושכתי כפי. שמכסין הקרקע זרלפת אבנים: להשתחוות עליה – אפילו לשמים לפי שהשתחוואה בפשוט ידים ורגלים היא ואסרה תורה לעשות כן חוץ מן המקדש: (ב) אני ה' – נאמן לשלם שכר:

(נג) לֹא יִרְדְּנוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיהָ – כלומר ואתה רואה: (נד) וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶיהָ – זאלה הוא נגאל ואינו נגאל בשש: הוא ובניו עמו – הנכרי חייב במזונות בניו: (נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים – שטרי קודם: אני ה' אלהיכם. כל המשעבדן מלמטה כאלו משעבדן מלמעלה: (ו) לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים – (ת"כ) כנגד זה הנמכר לנכרי שלא יאמר הואיל ורבי מגלה עריות אף אני כמותו הואיל ורבי עובד ע"א אף אני כמותו הואיל ורבי מחלל שבת אף אני כמותו לכך נאמרו מקראות הללו ואף הפרשיות הללו נאמרו על הסדר בתחלה הזהיר על השביעית ואם חמד ממון ונחמד

נביא – ירמיה פרק לב'

(ו) וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ הִיָּה דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: (ו) הִנֵּה חֲנַמְיָאֵל בֶּן שֹׁלֵם הִדָּךְ בָּא אֵלַי לֵאמֹר קִנְיָה לְךָ אֵת שְׂדֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לְקִנְיֹת: (ו) וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ הִיָּה דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: (ו) הִנֵּה חֲנַמְיָאֵל בֶּן שֹׁלֵם הִדָּךְ בָּא אֵלַי לֵאמֹר קִנְיָה לְךָ אֵת שְׂדֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לְקִנְיֹת: (ו)

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

וַיבֹּא אֱלֹהֵי חֲנֻמָּאֵל בֶּן דָּדִי בְּדַבֵּר יְהוָה אֶל חֲצֵר הַמִּטְרָה וַיֹּאמֶר אֵלֵי קְנָה נָא אֶת שְׂדֵי אֲשֶׁר בַּעֲנִתוֹת אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בְּנִימִין כִּי לָךְ מִשְׁפַּט הִירְשָׁה וְלָךְ הַגְּאֻלָּה קְנָה לָךְ וְאָדַע כִּי דָבַר יְהוָה הוּא: (ט) וְאָקְנָה אֶת הַשְּׂדֵה מֵאֵת חֲנֻמָּאֵל בֶּן דָּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנִתוֹת וְאֲשַׁקְלָה לּוֹ אֶת הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וְעִשְׂרֵה הַכֶּסֶף: (י) וְאָכְתָב בְּסֵפֶר וְאָחַתָּם וְאָעַד עֵדִים וְאֲשַׁקֵּל הַכֶּסֶף בְּמֵאזְנַיִם: (יא) וְאָקַח אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת הַחֲתוּם הַמְצוּה וְהַחֲקִים וְאֵת הַגְּלוּי: (יב) וְאָתַן אֶת הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל בְּרוּךְ בֶּן גֵּרִיָּה בֶּן מַחֲסִיָּה לְעֵינֵי חֲנֻמָּאֵל דָּדִי וְלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכּוֹתְבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בְּחֲצֵר הַמִּטְרָה: (יג) וְאָצְוָה אֶת בְּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר: (יד) כֹּה אָמַר יְהוָה עֲבֹאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּחַ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הַחֲתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגְּלוּי הַזֶּה וּנְתַתֶּם בְּכֻלֵּי חֶרֶשׁ לְמַעַן יַעֲמְדוּ יָמִים רַבִּים: (טו) כִּי כֹה אָמַר יְהוָה עֲבֹאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקְנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וְכַרְמִים בְּאַרְצְךָ הַזֹּאת: (טז) וְאֶת־פִּלֵּל אֶל יְהוָה אַחֲרַי תַּתִּי אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל בְּרוּךְ בֶּן גֵּרִיָּה לֵאמֹר: (יז) אֲהֵה אֲדַנִּי יְהוָה הִנֵּה אֲתָה עֹשִׂית אֶת הַשְּׂמִים וְאֵת הָאָרֶץ בְּכַחַךְ הַגָּדוֹל וּבְזַרְעֶךָ הַנְּטוּיָה לֹא יִפְלֵא מִמֶּךָ כָּל דְּבָר: (יח) עֵשָׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים וּמִשְׁלָם עֵזֶן אֲבוֹת אֶל חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר יְהוָה עֲבֹאוֹת שְׁמוֹ: (יט) גְּדַל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילָיָה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פָּקַחוֹת עַל כָּל דְּרָכֵי בְּנֵי אָדָם לְתַת לְאִישׁ כְּדָרְכּוֹ וְכַפְרֵי מֵעֲלִלָיו: (כ) אֲשֶׁר שְׁמֹת אֲתוֹת וּמִפְתִּים בְּאַרְצְךָ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבִישְׂרָאֵל וּבְאֲדָם וְתַעֲשֶׂה לָךְ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה: (כא) וְתַצֵּא אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצְךָ מִצְרַיִם בְּאֲתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבִיד חֹזֶק וּבְאֲזוּרַע נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גְּדוֹל: (כב) וְתַתֵּן לָהֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתָם לְתַת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ: (כג) וַיִּבְאוּ וַיִּרְשׁוּ אֲתָה וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלְךָ וּבַתְּרוֹתֶיךָ \(\) וּבַתְּרוֹתֶיךָ \(\) לֹא הִלְכוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וְתַקְרָא אֲתָם אֶת כָּל הָרָעָה הַזֹּאת: (כד) הִנֵּה הַסְּלָלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלִכְדָּה וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנְּלַחְמִים עֲלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעַב וְהַדָּבָר וְאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הִנֵּה וְהִנֵּה רָאָה: (כה) וְאֲתָה אָמַרְתָּ אֵלֵי אֲדַנִּי יְהוָה קְנָה לָךְ הַשְּׂדֵה בְּכֶסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים: (כו) וַיְהִי דָבָר יְהוָה אֶל יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: (כז) הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר הַמִּמְנִי יִפְלֵא כָּל דְּבָר:

משנה – אהלות פרק u'

(א) אָדָם וְכֻלָּים נַעֲשִׂין אַהֲלִין לְטַמָּא, אָבֵל לֹא לְטַהַר. כִּי־עַד, אַרְבַּעַה נוֹשְׂאִין אֶת הַנְּדָבָה, טַמְאָה תַחֲתָיו, כָּלִים שְׁעַל גְּבִיּוֹ טַמְאִין. טַמְאָה עַל גְּבִיּוֹ, כָּלִים שְׁתַּחֲתָיו טַמְאִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהַר. נִתּוֹן עַל אַרְבַּעַה כָּלִים, אִפְלוּ כָּלִי גְּלָלִים, כָּלִי אֲבָנִים, כָּלִי אֲדָמָה, טַמְאָה תַחֲתָיו, כָּלִים שְׁעַל גְּבִיּוֹ טַמְאִים. טַמְאָה עַל גְּבִיּוֹ, כָּלִים שְׁתַּחֲתָיו טַמְאִים. נִתּוֹן עַל אַרְבַּעַה אֲבָנִים, אוֹ עַל דָּבָר

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

שְׁיֵשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים, טְמֵאָה תַחֲתֵיו, בְּלִים שְׁעַל גְּבִיּוֹ טְהוּרִין. טְמֵאָה עַל גְּבִיּוֹ, בְּלִים שְׁתַּחֲתֵיו טְהוּרִין:

שתחתיו טמאים – לטמא נעשים אהלים: ור' אליעזר מטהר – בתרווייהו. לסבר נעשה אהל לטהר וחולץ בפני הטומאה. ואין הלכה כרבי אליעזר: נתון על ארבעה כלים – אם היה הגדב נתון על ארבעה כלים אפילו כלי גללים שאין מקבלים טומאה: על ארבעה אצנים – שאין כלים, נחשב אהל לחוץ בפני הטומאה: דבר שיש בו רוח חיים – חוץ מאלס:

רע"ב – (א) אדם וכלים נעשין אהלים לטמא – אהל שנסמך על ידי אדם או על ידי כלים. נחשב אהל לטמא כלים שתחתיו אפילו שלא כנגד הטומאה כאילו נתונים באהל המת: אבל לא לטהר – לאין נחשבים אהל לחוץ בפני הטומאה: נדבך – אבן גדולה ורחבה. שאין נדבכין די אבן גלל: כלים שעל גביו טמאין – שאינו חולץ וכמאן ליתיה דמי, לאין עשוי אהל לטהר: כלים

(ב) קוֹבְרֵי הַמֵּת שֶׁהֵיוּ עוֹבְרִים בְּאֶבְטָרָה, וְהִגִּיף אֶחָד מֵהֶן אֶת הַדָּלֶת וְסָמְכוּ בַּמְּפִתָּח, אִם יָכוֹל הַדָּלֶת לְעִמּוֹד בְּפָנָיו עֵצְמוֹ, טְהוּר. וְאִם לֹא, טְמֵא. וְכֵן חֲבִית שֶׁל גְּרוּגְרוֹת אוֹ קֶפֶה שֶׁל תֶּבֶן שֶׁהֵן נְתוּנוֹת בְּחִלּוֹן, אִם יָכוֹלִין הַגְּרוּגְרוֹת וְהַתֶּבֶן לְעִמּוֹד בְּפָנָיו עֵצְמוֹ, טְהוּרִין. וְאִם לֹא, טְמֵאִין. בֵּית שְׁחֵצְצוּ בְּקִנְקֵינִים וְטַח בְּטִיחַ, אִם יָכוֹל הַטִּיחַ לְעִמּוֹד בְּפָנָיו עֵצְמוֹ, טְהוּר. וְאִם לֹא, טְמֵא:

שאין, והגרורות והתבן מזילים. והוא שיהיו הגרורות שהסריחו ואין ראיות לאכילה, וכן התבן מוסרח ואין ראוי לאכילה בהמה, ומבטל להו ואין דעתו לפנותו ומשום הכי חיילי, דכל היכא דאין התבן והגרורות סותמים הכל, כגון הכא דאויכא מקום קופה וחזית, אי לא מבטל להו לא חיילי: ואם לאו טמאין – ובבבד שתהא החזית אם היא של חרס פיה כנגד הטומאה ולפיכך אינה מכלת, שכל דבר המקבל טומאה אינו חולץ בפני הטומאה. אבל אם גב החזית כנגד הטומאה חולצת בפני הטומאה, שאין כלי חרס מקבל טומאה מגבו: בית שחלצו בקנקנים – ופיהו כלפי הטומאה, לעכשו אין מזילים: וטח בטיח – בין מצפנים בין מצחוץ: אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו טהור – שהטיח חולץ בפני הטומאה:

רע"ב – (ב) אחד מהן – מאותן המלוים את המת לקוברו ולא מנשאי המטה. והוא הדין אם הגיף את הדלת אדם אחר. אלא אורחא למלתא נקט: הגיף את הדלת – כדי שלא תכנס הטומאה לבית בשעה שיעברו דרך אכסדרה שלפני הבית דיך תקרה על גבה: אם יכול הדלת לעמוד – בלא סמיכת מפתח, הו ליה מפתח כמאן דליתא והדלת חולץ בפני הטומאה: ואם לאו טמא – דכל דבר הנסמך בכלים אינו חולץ בפני הטומאה, כלאמרן דאין אדם וכלים נעשים אהלים לטהר. והיינו טעמא דתבן, והיינו טעמא דגרורות, והיינו טעמא דטיח, משום דעמידתן על ידי כלים שהם חזית וקופה וקנקנים: שהן נתונים בחלון – שיש בו טפח על טפח שמביא את הטומאה מבית לבית: אם יכולים הגרורות והתבן לעמוד בעצמם – בלא חזית וקופה: טהורים – שהכלים כמו

(ג) בַּתַּל הַמְּשִׁיט אֶת הַבֵּית, יְדוֹן מְחֻצָּה לְמְחֻצָּה. בֵּיצַד, בַּתַּל שֶׁהוּא לְאֹיֵר וְהַטְּמֵאָה בְּתוֹכוֹ, מְחֻצֵּיו וְלִפְנֵים, הַבֵּית טְמֵא, וְהָעוֹמֵד מְלַמְעֵלָן טְהוּר. מְחֻצֵּיו וְלַחוּץ, הַבֵּית טְהוּר, וְהָעוֹמֵד מְלַמְעֵלָן טְמֵא. מְחֻצָּה לְמְחֻצָּה, הַבֵּית טְמֵא.

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

וְהַעוֹמֵד מִלְמַעְלָן, רַבִּי מְאִיר מְטִמָּא, וְחֻכְמִים מְטַהְרִין. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, כָּל הַבֵּת לְבֵית:

בְּאוֹהֶל: מַחֲלֵיו וְלַחוּץ – לֹא הָאוֹיֵר. לֹא שְׂדֵינָן לִיָּה צַחַר בֵּיתָ, וְלִפְיֶיךָ הָעוֹמֵד מִלְמַעְלָה טַמֵּא כִּיּוֹן לִלְאוּ כְמוֹנַחַת בְּאוֹהֶל הֵיחָד הָרִי הֵיחָד טוֹמֵאָה רַחוּמָה לְאוֹהֶל וְעוֹלָה: מַחֲלָה לְמַחֲלָה – שְׁהַטּוֹמֵאָה בְּאַמְלָעַ: ר' מְאִיר מְטַמֵּא – שְׂדֵינָן לִיָּה לְכוֹתֵל צַחַר בֵּית וְצַחַר אוֹיֵר לְחוֹמְרָא: וְחֻכְמִים מְטַהְרִים – לְגַמְרֵי שְׂדֵינָן לִיָּה צַחַר בֵּית. וְהַלְכָה כְּחֻכְמִים: כָּל הַכוֹתֵל לְבֵית – אֲפִילוּ עוֹמֵד הַטּוֹמֵאָה צַחַר שֶׁל אֵד הָאוֹיֵר הָרִי הֵיחָד כְּאוֹהֶל מוֹנַחַת צַחַר בֵּית:

רַע"ב – (ג) כּוֹתֵל שְׁהוּא לְאוֹיֵר – שְׂכָדוֹ אַחַד אוֹיֵר הָעוֹלָם, וְלָדוֹ הָאֲחֵר מְשַׁמֵּשׁ אֶת הַבֵּית, כְּגוֹן כּוֹתֵל שְׁמַפְסִיק צִין בֵּית לְחֹכֵר אוֹ צִין בֵּית לְגִינָה: וְהַטּוֹמֵאָה בְּחוּבוֹ – שְׁנִסְדָּק הַכוֹתֵל וְיֵשׁ טוֹמֵאָה בְּחֻלּוֹ צַחַר הַסֵּדֶק: מַחֲלֵיו וְלִפְנֵים – אִם הַטּוֹמֵאָה מִן הַחֲזִי שֶׁל כּוֹתֵל לֹא הַבֵּית: הַבֵּית טַמֵּא – כְּאוֹהֶל הֵיחָד צַחַר הַבֵּית, דֶּהֱוּא פְּלִגָּא צַחַר בֵּית שְׂדֵינָן לִיָּה, וְהָעוֹמֵד בְּכוֹתֵל לְמַעְלָה אֲפִילוּ עוֹמֵד כְּנֶגֶד הַטּוֹמֵאָה: טַהוֹר – לִלְאוּ כְּטוֹמֵאָה רַחוּמָה חֲשִׁיבָה. וְאִינָה צוֹקַעַת וְעוֹלָה, דֶּהֱאָ חֲשִׁבִין לָהּ כְּמוֹנַחַת

(ד) בְּתֵל שְׂבִין שְׁנֵי בְּתִים וְהַטּוֹמֵאָה בְּחוּבוֹ, בֵּית הַקְּרוֹב לְטַמֵּאָה, טַמֵּא. וְהַקְּרוֹב לְטַהֲרָה, טַהוֹר. מְחַצֵּה לְמְחַצֵּה, שְׁנֵיהֶם טַמֵּאִין. טַמֵּאָה בְּאַחַד מִהֶן וְכִלִּים בְּבֵתֵל, מְחַצֵּיו וְכִלְפֵי טַמֵּאָה, טַמֵּאִים. מְחַצֵּיו וְכִלְפֵי טַהֲרָה, טַהוֹרִין. מְחַצֵּה לְמְחַצֵּה, הָרִי הֵן טַמֵּאִין. מְעֻזִּיבָה שְׂבִין הַבֵּית לְעֵלְיָה, טַמֵּאָה בְּחוּבוֹ, מְחַצֵּה וְלִמְטוֹן, הַבֵּית טַמֵּא וְעֵלְיָה טַהוֹרָה. מְחַצֵּה וְלִמְטוֹן, הַעֲלִיָּה טַמֵּאָה וְהַבֵּית טַהוֹר. מְחַצֵּה לְמְחַצֵּה, שְׁנֵיהֶן טַמֵּאִין. טַמֵּאָה בְּאַחַד מִהֶן וְכִלִּים בְּמְעֻזִּיבָה, מְחַצֵּה וְכִלְפֵי טַמֵּאָה, טַמֵּאִין. מְחַצֵּה וְכִלְפֵי טַהֲרָה, טַהוֹרִין. מְחַצֵּה לְמְחַצֵּה, הָרִי הֵן טַמֵּאִין. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, כָּל הַמְעֻזִּיבָה לְעֵלְיָה:

רַע"ב – (ד) כּוֹתֵל שְׂבִין שְׁנֵי צַחִים – כּוֹל הַמְפַסִּיק צִין שְׁנֵי צַחִים: טוֹמֵאָה בְּאַחַד מִהֶן – בְּאַחַד מִן הַצַּחִים: מְעֻזִּיבָה – תַּקְרָה הַמְפַסִּיקָה

(ה) טַמֵּאָה בֵּין הַקְּרוֹבוֹת וְתַחְתִּיָּה בְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם, אִם יֵשׁ שְׁם פּוֹתַח טַפַּח, הַכֵּל טַמֵּא. אִם אֵין שְׁם פּוֹתַח טַפַּח, רּוֹאִין אֶת הַטַּמֵּאָה כְּאוֹהֶל הֵיחָד אֲטָם. הֵיחָד נִרְאִית בְּחוּבוֹ הַבֵּית, בֵּין כְּפֹ וּבֵין כְּפֹ, הַבֵּית טַמֵּא:

חֲלָל טַפַּח בְּמִקּוֹם הַטּוֹמֵאָה: הַכֵּל טַמֵּא – הַבֵּית וְהָעֲלִיָּה: רּוֹאִים אֶת הַטּוֹמֵאָה כְּאוֹהֶל הֵיחָד אֲטָם – וְאֵין יוֹאֵרָה הַטּוֹמֵאָה לְבֵית אֲלָא צוֹקַעַת וְעוֹלָה: הֵיחָד הַרְאִית צַחַר הַבֵּית – שְׂאִין תַּחְתִּיָּה כְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם: צִין כְּד וּבֵין כְּד – צִין יֵשׁ צֶה פּוֹתַח טַפַּח צִין אֵין צֶה פּוֹתַח טַפַּח:

רַע"ב – (ה) טוֹמֵאָה צִין הַקְּרוֹבוֹת – צִין קְרוֹבוֹת הַתַּקְרָה שְׁהַנְסִירִים עֲלֵיהֶן וְהַמְעֻזִּיבָה עַל גִּבּוֹ. וְתַחְתִּיָּה כְּפֹ יוֹדָה לְאִמֵּר כָּל הַמְעֻזִּיבָה לְעֵלְיָה, וְהַשְׂתָּא קְאָמֵר שְׁאִם הֵיחָד טוֹמֵאָה בְּקְרוֹבוֹת שְׁתַּחַת הַמְעֻזִּיבָה וְתַחְתִּיָּה שְׁהֵיחָד דָּקָה כְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם חוֹלְלָת צִין הַטּוֹמֵאָה לְבֵית, שְׂאִין הַטּוֹמֵאָה נִרְאִית צַחִים: אִם יֵשׁ בְּמִקּוֹם הַטּוֹמֵאָה פּוֹתַח טַפַּח – הֵינּוּ שֵׁט

(ו) בֵּית הַמְשִׁמֵּשׁ אֶת הַבֵּתֵל, יְדוֹן בְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם. בְּיַצֵּד, בְּתֵל שְׂבִין שְׁנֵי כּוֹבִין, אוֹ בֵּין שְׁתֵּי מְעֻרּוֹת, טַמֵּאָה בְּבִתִּים וְכִלִּים בְּבֵתֵל וְעֵלְיָהֶם בְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם, טַהוֹרִין. טַמֵּאָה בְּבֵתֵל וְכִלִּים בְּבִתִּים וְעֵלְיָהֶם בְּקַלִּיפַת הַשּׁוּם, טַהוֹרִין. טַמֵּאָה תַּחַת הָעַמּוּד, טַמֵּאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה, בּוֹקַעַת וְיוֹרְדָת:

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

מפסיק לטומאה ואין דינס כדן כותל שזין שני צתים: טומאה תחת העמוד – אם יש עמוד בתוך הכוך או בתוך המערה וטומאה תחתיו והיא רולצת שאין בה טפח על טפח צרוס טפח: טומאה צוקעת ועולה צוקעת ויורדת – וכל שכנגד הטומאה למעלה ולמטה טמא, כדן כל טומאה מכוסה, ומן הצלדים טהור, והוא הדין לעמוד שצבית:

רע"ב – (ו) בית המשמש את הכותל – המערות שתחת הקרקע, כשחופרים כוך למת מלך זה וכוך למת מלך השני, נמלך הכותל עשוי מאלו, משום הכי קרי ליה בית המשמש את הכותל, שעל ידי החפירה נעשה הכותל. אבל צנין שעל גבי קרקע, הכותל גורס לבית שיהיה בית, ומשום הכי קרי ליה כותל המשמש את הבית: טומאה צצתים – צכוכין וצמחילות: ועליהן כקליפת השום טהורין –

(ו) בָּלִים שֶׁתַּחַת הַפֶּרֶת, טְהוּרִים. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גַּוְרִי מְטַמֵּא. הַטְּמֵאָה וְהַבְּלִים שֶׁתַּחַת הַפֶּרֶת, אִם יֵשׁ שָׁם פּוֹתֵחַ טְפַח, טְמֵאִין. וְאִם לֹא, טְהוּרִין. שְׁנֵי פְרֻדְסָקִים זֶה בְּצַד זֶה, אִו זֶה עַל גַּב זֶה, נִפְתַּח אֶחָד מֵהֶן, הוּא וְהַבֵּית טְמֵא, וְחִבְרוּ טְהוּר, וְרוֹאִין אֶת הַפְּרֻדְסָקִין כְּאִלוֹ הוּא אִטְם, יְדוּן מִחֻצָּה לְמַחֻצָּה לְהַבִּיא אֶת הַטְּמֵאָה לְבֵית:

טפח: פרדסקים – עמודים חלולים נתונים צכותל הבית ובהן חלונות חלונות ויש להן ללות, וטומאה תחת אותן עמודים: נפתח אחד מהן והוא והבית טמא – שהטומאה צוקעת צתוכו ויוצאת לבית, אפילו הטומאה מחציו של כותל ולחוץ לחציו נידון צבית, אפילו הכי הבית טמא: ורואין את הפרדסקין כאילו הן אוטם – כלומר אם הדלת נעול ולא נפתח, רואין אותן כאילו אין שם חלל כלל, ואם טומאה תחתיהן נידון הכותל מחצה על מחצה ככל הני דתנן לעיל מחציו ולפנים הבית טמא, מחציו ולחוץ הבית טהור:

רע"ב – (ז) פרח – דבר צולט ורחצ ציוולא צראש העמוד או צאמצעו: כלים שתחת הפרח טהורים – הכא איירי צעמוד העומד צרשות הרצים או צגינה, וטומאה תחתיו, והפרח צולט מן העמוד טפח לחוץ ומאהיל על הכלים שתחתיו: טהורים – לטומאה צוקעת ועולה, וכל שצצלדים טהור: ר' יוחנן צן נורי מטמא – דפרח כעמוד, וכשהטומאה צוקעת חוזרת על הכלים שהפרח מאהיל עליהם. ואין הלכה כר' יוחנן צן נורי: הטומאה והכלים שתחת הפרח – כגון שהפרח מאהיל על הטומאה ועל הכלים: פותח טפח – צצולט הפרח חוץ לעמוד

גמרא – נדה דף כ' ע"ב

ליתא אייתא דמא לקמיה דרבה בר בר חנה וטמי לה הדר אייתא לקמיה דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר אסר אין חבירו רשאי להתיר מעיקרא טמויי הוה מטמי לה כיון דא"ל דכל יומא הוה מדכי לי כי האי גונא והאידינא הוא דחש בעיניה דכי לה ומי מהימני אין והתניא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואבדתיו איבעיא להו כזה טיהר איש פלוני חכם מהו תא שמע נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואבדתיו שאני התם דליתיה לקמה תא שמע דילתא אייתא דמא לקמיה דרבה בר בר חנה וטמי לה לקמיה דרב יצחק בריה

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר וכו' ואמרינן טמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה ליה דכל יומא מדכי לה כי האי גונא והאידינא הוא דחש בעינייה הדר דכי לה אלמא מהימנא לה רב יצחק בר יהודה:

רש"י על הגמרא

הראתי גם אני לפלוני חכם וטיהר: נאמנת אשה כו' – אלמא קים לה במראה דמיס: דליתיה קמן – אצל הכא דליתיה קמן ניחוי אנן: אגמריה סמך – דפשיטא ליה לטהור והאי דהוה מטמא מעיקרא משום כבודו דרבה בר בר חנה אצל אי הוה מספקא ליה לא הוה סמך עלה:

מעיקרא טמויי טמי לה – רב יצחק משום כבודו דרבה בר בר חנה: כזה ראיתי – מביאה דם אחר או שלה או של חברתה ואומרת כזה ראיתי ואצדתיז אם דם זה טהור לא מספקין ליה בטומאה משום דם האצוד דמהימנא למימר כזה ראיתי: כזה טיהר לי פלוני כו' – מהו שתסמוך עליה חברתה שהראתה למה לזו ואמרה לה כדס זה שלך

זוהר – תרומה דף קלו' ע"ב

רב המנונא סבא, פד הוה סליק מנהרא במעלי שבתא, הוה יתיב רגעיא חדא, וזקיף עינוי, והוה חדי, והוה אמה, והוה יתיב, למחמי חדוה דמלאכי עלאי. אליו סלקיו, ואליו נחתיו. ובכל מעלי שבתא, יתיב בר נש בעולם הנשמות. זכאה איהו מאן דיידע ברזין דמאריה:

פד נהיר יממא ביומא דשבתא, סליקו דחדוה סליק (בראשית ח' ע"א) בכלהו עלמין, בנייחא בחדוה. פדין (תהלים יט) השמים מספרים כבוד אל ומעשי ידיו מגיד הדרקיע. מאן שמים. אליו שמים, דשמא עלאה אתחזי בהו, דשמא קדישא אתרשים בהו:

מספרים, מאי מספרים, אי תימא כמאן דמשתעי ספור דברים. לאו הכי. אלא דנהרין ונציעין בנציעו דנהורא עלאה, וסלקין בשמא, דכליל בנהירו דשלימו עלאה:

ומאן איהו ספור. דנציעי בנהירו דשלימו דספר עלאה. ובגין כה, סלקין בשמא שלים, ונהרין בנהירו שלים, ונציעי בנציעו שלים. אינהו מנציעי ונהרי בגרמייהו, מגו נהירו דנציעו דספר עלאה, ונציעי ונהרי לכל סטר וסטר (ג"א לכל כבוד וכבוד) דמתדבקן ביה, דהא מנייהו, מדהווא ספירו ונהירו, נהיר כל עזקא ועזקא, ונציעי בנציעו, בגין דבהאי יומא מתעטרן שמים, וסלקין בשמא קדישא, יתיר משאר יומין:

חק לישראל – פרשת בהר יום ו'

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פ"ח

(י) הסוחט את הפירות להוציא מימיהן חייב משום מפרק ואינו חייב עד שיהיה במשקין שחט כגרוגרת ואין חייבים מן התורה אלא על דריכת זיתים וענבים בלבד ומותר לסחוט אשכול של ענבים לתוך האוכל שמשקה הבא לאוכל אוכל הוא ונמצא כמפרק אוכל מאוכל אבל אם סחט לכלי שאין בו אוכל הרי זה דורך וחייב והחולב לתוך האוכל או היונק בפיו פטור ואינו חייב עד שיחלוב לתוך הכלי:

(יא) הזורה או הבורר כגרוגרת חייב והמחבץ הרי הוא תולדת בורר וכן הבורר שמרים מתוך המשקין הרי זה תולדת בורר או תולדת מרקד וחייב שהזורה והבורר והמרקד דומין עניניהם זה לזה ומפני מה מנו אותן בשלשה מפני שכל מלאכה שהיתה במשכן מונין אותה בפני עצמה:

(יב) הבורר אוכל מתוך פסולת או שהיו לפניו שני מיני אוכלין ובידר מין ממין אחד בנפה ובכברה חייב בקנון או בתמחוי פטור ואם בירר בידו לאכול לאלתר מותר:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה בת שמזוה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.